

ව්‍යාපාර සැලැස්ම

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ.

- 1.1 ව්‍යාපාර සැලැස්ම හැඳින්වීම
- 1.2 ව්‍යාපාර සැලැස්මක සංයුතිය
- 1.3 ව්‍යාපාර සැලැස්මක අවශ්‍යතාව

1.1 ව්‍යාපාර සැලැස්ම හැඳින්වීම

" ඔබ සැලසුම් කිරීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ වන්නේ නම් ඔබ ජ්‍යෙෂ්ඨ වීමට සැලසුම් කරන්නේය "

ඉහත කියමන කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයේ ඉස්මතු කරන්නේ සාර්ථකත්වය සඳහා සැලසුමක ඇති අවශ්‍යතාවයි. ඕනෑම කාර්යයක් සාර්ථක කර ගැනීමට සැලැස්මක් තිබීම අවශ්‍ය වේ. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී විවිධ ඇගයීම් ක්‍රම භාවිත කරමින් ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් තෝරා ගන්නා ආකාරය අධ්‍යයනය කළ ඔබ එම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අවබෝධය ලබාගත යුතු ය. මෙසේ තෝරාගත් ව්‍යාපාර අවස්ථාව සැබෑ ව්‍යාපාරයක් බවට පරිවර්තනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සැලසුම් පිළියෙල කිරීම ව්‍යවසායකයාගේ මූලික කාර්යයකි. මෙම පරිච්ඡේදය හැදෑරීමෙන් ඔබට ව්‍යාපාර සැලසුම් පිළිබඳ ව මූලික අවබෝධයක් ලැබෙනු ඇත.

පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වීමෙන් ව්‍යාපාර සැලසුම් පිළිබඳ ව ඔබගේ අවබෝධය වඩාත් තහවුරු කරගත හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 01

පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කියවා ඒවා නිවැරදි නම් ✓ ලකුණ ද වැරදි නම් ✗ ලකුණ ද ඉදිරියේ ඇති කොටුව තුළ සඳහන් කරන්න.

අනු අංකය	ප්‍රකාශය	✓ / ✗
01	සෑම පුද්ගලයෙකුට ම හෝ සංවිධානයකට ම ඉටු කර ගැනීමට යම් යම් අරමුණු තිබේ.	
02	ආරම්භ කරන සෑම ව්‍යාපාරයක් ම සාර්ථක වේ.	
03	යහමින් මුදල් යෙදවීමෙන් පමණක් ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගත හැකි ය.	
04	පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් අනුව ව්‍යාපාර සැලසුම් අනුගත විය යුතු ය.	
05	ව්‍යාපාරයක කටයුතු පිළිබඳ ව පසු විපරම් කිරීමට නම් සැලැස්මක් තිබිය යුතු ය.	
06	ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී බාහිර පරිසරය පිළිබඳ නිශ්චිත පුරෝකථන කිරීම අවිනිශ්චිත ය.	
07	පරිසර සාධක නිරන්තරයෙන් වෙනස්වන බැවින් ව්‍යාපාර සැලසුම් පිළියෙල කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.	
08	ඕනෑම අරමුණක් සාර්ථක කර ගැනීමට සැලැස්මක් තිබීම අවශ්‍ය වේ.	

සැලසුම්, ව්‍යාපාර පරිසර තත්ත්වය විමසා බලා පිළියෙල කළ යුතු ය. එසේ පිළියෙල කරන ලද සැලසුම් තුළින් සීමිත සම්පත් භාවිත කරමින් විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරමින් ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වය ළඟා කරගත හැකි විය යුතු ය. එසේ නොවීමෙන් පිහිටුවාගත් අරමුණු ඉටු නොවිය හැකි අතර ඒ සඳහා යෙදවූ සම්පත් ද අපතේ යා හැකි ය.

ඡෙයු 1.1

ඔබේ පාසල විවිධ සැලසුම් අනුව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අධ්‍යාපන ආයතනයකි. පාසලේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඇති වාර්ෂික ලිඛිත ඔබ දැක ඇතැයි සිතමු. එය පාසලේ අදාළ වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් සැලැස්මකි. එමෙන්ම ඔබට ලැබී ඇති පන්ති කාලසටහන ද සැලසුමක් සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි නිදසුනකි.

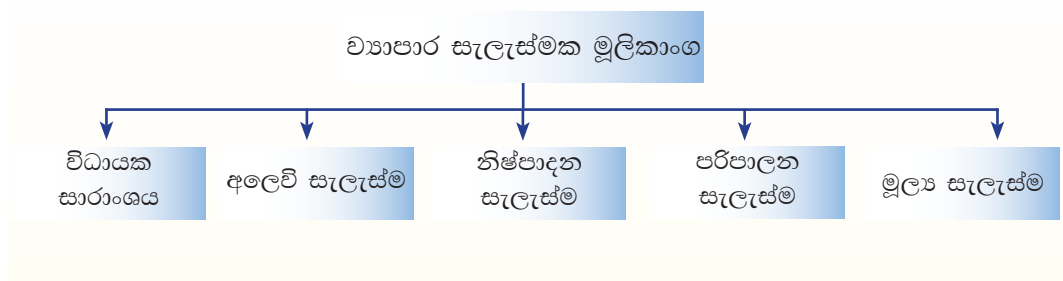

ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේ දී සහ පවත්වාගෙන යාමේ දී එම ව්‍යාපාරය මගින් ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂිත අරමුණු හා ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත විවිධ කාර්යයන් සංවිධානය කර විධිමත් ආකාරයකට පිළියෙල කරනු ලබන ලේඛනය ව්‍යාපාර සැලැස්මක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

මෙම පැහැදිලි කිරීමට අනුව ඔබ විසින් නිරත වූ ඉහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිවැරදිතාව නැවත පරීක්ෂා කරන්න.

1.2 ව්‍යාපාර සැලැස්මක සංයුතිය

ව්‍යාපාර සැලැස්මක සංයුතිය මූලිකාංග කිහිපයකින් සමන්විත වේ. ඉන් පහත දැක්වෙන මූලිකාංග පිළිබඳ ව ඔබගේ අවධානය යොමු කරමු.

ඡෙයු 1.2 ව්‍යාපාර සැලැස්මක සංයුතිය

ඉහත දක්වන ලද එක් එක් මූලිකාංග පිළිබඳ ව කෙටියෙන් විමසා බලමු.

01. විධායක සාරාංශය

ව්‍යාපාර සැලසුමක සංක්ෂිප්තය විධායක සාරාංශය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ව්‍යාපාර සැලසුමක් පරීක්ෂණය කරනු ලබන පුද්ගලයෙකුට ව්‍යාපාරයේ වැදගත්ම කරුණු සාරාංශ ව ඉදිරිපත් කිරීම මෙහි දී සිදුවේ.

ව්‍යාපාර සැලසුම පරීක්ෂණය කරන පුද්ගලයෙකුට විධායක සාරාංශයක් කියැවූ පසු එම ව්‍යාපාර සැලසුමේ අන්තර්ගත කරුණු මගින් ව්‍යාපාරය ගැන විනයක් මනසේ නිර්මාණය වීමට සමත් වෙන පරිදි විධායක සාරාංශය ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. මෙය බොහෝ විට තනි පිටුවකින් ඉදිරිපත් කරයි.

ච්ඡේද 1.3

විධායක සාරාංශයක අන්තර්ගත වන්නේ

- P ව්‍යාපාරයේ නම, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය කුමක්ද යන්න ඉතා කෙටියෙන් ව්‍යවසායකයා විසින් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාමට අපේක්ෂිත ව්‍යාපාරයේ නම සහ එහි ස්වභාවය ආදිය පිළිබඳ ව දැක්වීම
- P අලෙවිකරණ සැලසුමේ ඉතාම වැදගත් කරුණු මතුකරමින් එහි සාරාංශය ඉලක්කගත පාරිභෝගිකයන්, අපේක්ෂිත ඉල්ලුම හා සැපයුම, නිෂ්පාදනයේ මිල, බෙදා හැරීමේ හා ප්‍රවර්ධනයේ සුවිශේෂීතා සහ තරගකාරීත්ව වාසි ළඟා කර ගැනීමේ උපක්‍රම ආදිය දැක්වීම
- P නිෂ්පාදන සැලසුමේ ඉතාම වැදගත් කරුණු මතුකරමින් එහි සාරාංශය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය, නිෂ්පාදන පිරිවැය සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සුවිශේෂීභාවය ආදී කරුණු දැක්වීම
- P පරිපාලන සැලසුමේ ඉතාම වැදගත් කරුණු මතුකරමින් එහි සාරාංශය පරිපාලන ව්‍යුහය, පරිපාලන කටයුතු සිදුවන ආකාරය ආදී කරුණු දැක්වීම
- P මූල්‍ය සැලසුමේ ඉතාම වැදගත් කරුණු මතුකරමින් එහි සාරාංශය ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය වන අරමුදල්, ඒවා සම්පාදනය කර ගන්නා ආකාරය සහ ලාභදායීතාව ආදී තොරතුරු දැක්වීම

▶ ව්‍යාපාරයේ සුවිශේෂීභාවය ඉතා කෙටියෙන්

නිෂ්පාදනයේ සුවිශේෂීතාව, බෙද හැරීමේ සුවිශේෂීතාව ආදී කරුණු මගින් තරගකාරී ආයතනවලින් තම ආයතනය වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද යන්න දැක්වීම

▶ ව්‍යාපාර සැලසුම සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමේ පරමාර්ථ හා අරමුණු කෙටියෙන්

නව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට හෝ පවතින ව්‍යාපාරයක් පුළුල් කිරීමට අවශ්‍ය බැංකු ණයක් ලබා ගැනීමට හෝ තමාගේම ආයෝජනයක් සඳහා ඉදිරි කටයුතු විධිමත් ව කළමනාකරණය කිරීමට ද යන්න දැක්වීම

විධායක සාරාංශයට පසු පිටුවෙහි ව්‍යාපාරයේ සාමාන්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ව දීර්ඝ විස්තරයක් දක්වයි. එහි ව්‍යාපාරය සහ අයිතිකරුවන් පිළිබඳ ව තොරතුරු දැක්වේ.

02. අලෙවි සැලැස්ම

ව්‍යාපාරයක අලෙවි ඉලක්ක සපුරා ගන්නේ කෙසේ ද යන්න මෙම කොටසින් විස්තර කෙරේ. මෙහි දී අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හෝ සේවාව, ඒ සඳහා ඇති ඉල්ලුම, අලෙවි උපාය මාර්ග, අලෙවි වියදම් සහ අලෙවි ආදායම් යන කරුණු පුරෝකථනය කර ඉදිරිපත් කරයි.

03. නිෂ්පාදන සැලැස්ම

අලෙවි සැලැස්මෙන් පුරෝකථනය කරන ලද භාණ්ඩ හෝ සේවා ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගෙන ඒවා නිෂ්පාදනය කිරීමට වැය වන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කොට දක්වන කොටස නිෂ්පාදන සැලැස්ම වේ.

04. පරිපාලන සැලැස්ම

ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය වේ යැයි අපේක්ෂා කරන මානව සම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු හා ඒ සඳහා වන පිරිවැය ඇතුළත් කොට සැකසෙන කොටස පරිපාලන සැලැස්මයි.

05. මූල්‍ය සැලැස්ම

ව්‍යාපාරයක අරමුදල් සම්පාදනය හා යෙදවීම පිළිබඳ ව ද ආදායම්, වියදම් හා ලාභය පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුව ද ඇතුළත් කොටස මූල්‍ය සැලැස්මයි.

හැසු 1.4

ඔබ ඉහත දැක්වූ කරුණු මගින් ව්‍යාපාර සැලැස්ම පිළිබඳ මූලික අවබෝධයක් ලබා ගන්නට ඇත. ව්‍යාපාරිකයෙකුට ව්‍යාපාර සැලැස්මක් අවශ්‍ය වීමට හේතු විමසා බලමු.

1.3 ව්‍යාපාර සැලැස්මක අවශ්‍යතාව

01. ව්‍යාපාර අදහස පැහැදිලි කිරීමට

ව්‍යාපාරිකයා වෙළෙඳපළට ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හෝ සේවාව පිළිබඳවත් එහි සුවිශේෂීත්වය පිළිබඳවත් ව්‍යාපාරය කෙරෙහි උනන්දුවන පාර්ශ්වයන්ට පැහැදිලි කිරීමට උපකාරී වේ.

02. ව්‍යාපාරය සඳහා මග පෙන්වීමට

ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමේ දී එක් එක් පාර්ශ්ව විසින් කළ යුතු කාර්යයන් සඳහා යොමු කරවීමට හැකි වේ.

bezus 1.5

03. ව්‍යාපාර පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධ කර ගැනීමට

ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යන පරිසර තත්ත්ව නිරන්තර ව වෙනස් වීමට ලක්වේ. ව්‍යාපාරයේ දැනට පවත්නා අභ්‍යන්තර තත්ත්ව මෙන්ම බාහිර තත්ත්ව වන ආර්ථික, සමාජයීය, දේශපාලන හා තාක්ෂණික තත්ත්ව හා ඒවායේ වෙනස් වීම හා ස්වාභාවික පරිසරය වෙනස් වීම යනාදී තත්ත්ව කල්තබා හඳුනා ගැනීමට ව්‍යාපාර සැලසුම්කරණය ඉවහල් වේ.

04. ව්‍යාපාරයේ අනාගත දිශාව පෙන්වා දීමට

ව්‍යාපාරය අනාගතයේ කුමන තත්ත්වයකට පත්වීමට අපේක්ෂා කරන්නේ ද යන්න පැහැදිලි කිරීමට හැකි වේ.

05. අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීමට

ලාභ ලබන ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය කිරීමට අරමුදල් සපයන්නන් කැමැත්තක් දක්වති. ව්‍යාපාර සැලැස්මක් මගින් ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ පෙන්නුම් කෙරේ. බැංකු වැනි ආයතනවලට අරමුදල් සැපයීම පිළිබඳ ව තීරණ ගැනීමට ව්‍යාපාර සැලැස්ම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

06. වෙළෙඳපළ පිළිබඳ හොඳ තක්සේරුවක් ලබාගැනීමට

ව්‍යාපාරයක සාර්ථක අසාර්ථක බව තීරණය වීමට වෙළෙඳපළ ඉල්ලුම ප්‍රධාන සාධකයක් වේ. කරගතරුවන් පිළිබඳ ව ද ඔවුන්ගේ වෙළෙඳපළ කොටස හා අලෙවි උපක්‍රම පිළිබඳ ව ද දැනගෙන ඒවාට ගැලපෙන පරිදි උපාය මාර්ග සකස් කිරීම සඳහා සැලසුම් අවශ්‍ය වේ.

07. ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය සම්පත් හඳුනා ගැනීමට

ව්‍යාපාර සැලැස්ම මගින් ව්‍යාපාර කාර්යයන් ට අවශ්‍ය වන භෞතික හා මානව සම්පත් හඳුනාගත හැකි වේ.

08. ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වය දැන ගැනීමට

ව්‍යාපාර කටයුතු පුරෝකථනය කොට ආරම්භ කළ හොත් යම් නිශ්චිත කාලයක් අවසානයේ ව්‍යාපාරය ලබන ප්‍රතිඵලය වටහා ගත හැකි ය. මැනවින් පුරෝකථනය කළ ව්‍යාපාර සැලැස්මකින් ව්‍යාපාරය අනාගතයේ සාර්ථක හෝ අසාර්ථක වේ ද යන්න වර්තමානයේ තක්සේරු කර අවිනිශ්චිත තත්ත්ව සඳහා මුහුණ දීමට හැකි වේ.

09. ව්‍යාපාරය පිළිබඳ ව සමස්ත අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට

ව්‍යාපාර සැලැස්මක් මගින් ඉදිරි නිශ්චිත කාලයක් තුළ ව්‍යාපාරයේ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සවිස්තර ව දක්වන බැවින් එහි අනාගත ස්වරූපය පිළිබඳ ව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 02

පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යාපාර සැලැස්මක ඇතුළත් කරන තොරතුරු කිහිපයකි. එම තොරතුරු ඇතුළත් වන්නේ ව්‍යාපාර සැලැස්මක කුමන කොටසට ද යන්න තෝරා ඉදිරියෙන් ලියන්න.

අනු අංකය	විස්තරය	සැලැස්ම
01	තරගකරුවන්ගේ අලෙවි උපක්‍රම	
02	ව්‍යාපාරයට අවශ්‍යවන සේවකයන් වර්ග	
03	සමස්ත ව්‍යාපාර සැලැස්මේ සංකීර්ණතාවය	
04	ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව	
05	ඇස්තමේන්තුගත කාර්යාල සේවක වැටුප්	
06	ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රචාරණ වියදම්	
07	එක් එක් සේවක කාණ්ඩ සඳහා තිබිය යුතු අවම සුදුසුකම්	
08	පුරෝකථනය කළ කම්හල් විදුලිය ගාස්තු	
09	ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය	
10	ව්‍යාපාරයේ මුදල් ගලා ඒම් හා මුදල් ගලා යාම්	
11	නිෂ්පාදන ඒකකයක පිරිවැය	
12	ව්‍යාපාරයේ පිහිටීම	
13	අලෙවි පුරෝකථනය	
14	ඉලක්ක අලෙවි ප්‍රදේශ	
15	වාර්ෂික අමුද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාව	

පිළිතුරු ලියමු

01. ව්‍යාපාර සැලැස්මක් යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
02. ව්‍යාපාර සැලැස්මක මූලිකාංග නම් කරන්න.
03. ව්‍යාපාර සැලැස්මකින් ප්‍රයෝජන ලබන පාර්ශ්ව දක්වන්න.
04. යම් ව්‍යාපාරයකට සැලැස්මක් නොමැති වීමෙන් එම ව්‍යාපාරය මුහුණ පෑ හැකි ගැටලු කවරේ දැයි දක්වන්න.
05. ව්‍යාපාර සැලැස්මක විධායක සාරාංශය යන කොටස වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

